

DOCUMENTOS: A EXPANSIÓN DO LIBERALISMO E O NACIONALISMO

Doc. 1. Código Civil napoleónico. 1804

Nos estados despóticos, onde o gobernante posúe todo o territorio, onde todo o comercio se leva a cabo en nome do xefe de estado e para o seu beneficio, onde os individuos non teñen nin liberdade nin propiedade, hai máis xuíces e verdugos que leis; pero onde os cidadáns teñen propiedades que preservar e defender, onde teñen dereitos políticos e civís, onde a honra se valora tanto como calquera outro ben, é necesario un certo número de leis para abordar todo. (...)

Art. 1. As leis son executadas en todo o territorio francés en virtude da promulgación que delas fai o Emperador. (...)

Art.8. Todo francés gozará dos dereitos civís.

Art. 213. O marido debe protección á súa esposa; a esposa debe obediencia ao seu marido. (...)

Art. 229. O marido poderá pedir o divorcio por causa de adulterio da súa muller.

Art. 230. A muller poderá pedir o divorcio por adulterio, cando o marido tivera á muller manceba na casa común.

Art. 544. A propiedade é o dereito de gozar e dispor das cousas do modo máis absoluto, sempre que non se faga delas un uso prohibido polas leis ou polos regulamentos. (...)

Doc. 2. METTERNICH, K: Memorias (publicado en 1881-1886).

Ningún goberno pode reclamar o dereito de intervir nos asuntos doutro estado independente. O dereito de intervención, ben entendido, aplícase só a casos extremos nos que, debido a revolucións violentas, a orde pública está tan rota nun estado que o seu goberno perde o poder de manter os acordos que o vinculan a outros estados. E tamén cando estes estados están ameazados na súa seguridade e mesmo na súa propia existencia polos movementos e desordes que son inseparables de tales situacións.

Nestes casos, o dereito de intervención pertence clara e indubidablemente a todo goberno exposto aos perigos de ser arrastrado polo torrente revolucionario, do mesmo xeito que un cidadán privado ten o dereito de extinguir un incendio nunha casa veciña para evitar que chegue á súa.

DOC. 3. Asemblea Nacional grega, 27 de xaneiro de 1822. Proclamación da independencia de Grecia.

“Nós, descendentes do pobo sabio e nobre da Hélade, os que somos contemporáneos das nacións ilustradas e civilizadas de Europa (...) xa non atopamos posible sufrir sen covardía e autodesprezo o cruel xugo do poder otomán que nos impuxo durante máis de catro séculos (...). Despois desta prolongada escravitude, decidimos recorrer ás armas para vingarse e vingar o noso país dunha terrible tiranía.

A guerra contra os turcos (...) non pretende obter vantaxes para unha parte illada do pobo grego; É unha guerra nacional, unha guerra sagrada, unha guerra que ten por obxecto reconquistar os dereitos de liberdade individual, propiedade e honra, dereitos dos que gozan hoxe os pobos civilizados de Europa, os nosos veciños”.

DOC. 4. Mazzini, *Italia, Austria e o Papa*. 1845

Somos un pobo de 21 a 22 millóns de homes, coñecido dende tempos inmemoriais co mesmo nome: o pobo italiano; Vivimos entre os límites naturais máis precisos que Deus trazou nunca: o mar e as montañas máis altas de Europa; Falamos a mesma lingua, (...) temos as mesmas crenzas, os mesmos costumes e costumes, (...) sentímonos orgullosos do máis glorioso pasado político, científico e artístico que se coñeceu na historia europea (...)

Non temos nin bandeira, nin nome político, nin posición entre as nacións europeas (...) Estamos desmembrados en oito Estados (...) independentes uns dos outros, sen alianza, sen unidade de destino, sen relación organizada entre eles. (...). Non hai liberdade de prensa, de asociación ou de expresión, (...); nada. Un destes Estados, que comprende unha cuarta parte da península, pertence a Austria: os outros sofren cegamente a súa influencia.

DOC. 5. Fichte, *Discursos á nación alemá*. 1807

“Todos os que falan a mesma lingua (...) están unidos entre si dende o principio por unha morea de lazos invisibles (...) para que os homes non formen unha nación porque vivan deste ou doutro lado de unha serra ou un río, pero conviven (...) porque orixinariamente, e en virtude de leis naturais de orde superior, xa formaban pobo.

Así, a nación alemá, grazas a ter unha lingua e un xeito de pensar comúns, estaba suficientemente unida e claramente diferenciada dos demais pobos da vella Europa...”